

Plan realizacji materiału języka polskiego w klasie IV LO (plan wynikowy dwustopniowy)

Plan realizacji programu języka polskiego w klasie IV odnosi się do materiału zawartego w ostatnim tomie serii podręczników „Przeszłość i dziś”. Tom ten, autorstwa Jacka Kopcińskiego, jest zupełnie nowym podręcznikiem dostosowanym do obowiązującej obecnie podstawy programowej.

Plan został ujęty w formie tabeli. W pierwszej kolumnie podano tematykę bądź problematykę poszczególnych jednostek. Każdą jednostkę przewidziano na kilka godzin lekcyjnych, zogniskowanych wokół tekstów kultury wskazanych w trzeciej kolumnie.

Lektury wynikają z programu „Przeszłość i dziś” i są zgodne ze spisem tekstów kultury przewidzianych dla IV etapu edukacyjnego. W niektórych wypadkach program (i podręcznik Jacka Kopcińskiego) pozostawia nauczycielowi możliwość wyboru.

Na realizację planu przewidziano liczbę godzin wynikającą z ramowych planów nauczania związanych z reformą programową. Przy założeniu, że zajęcia w klasach maturalnych szkół ponadgimnazjalnych kończą się w połowie kwietnia, oraz po odliczeniu dni wolnych od nauki pozostaje około 26 tygodni efektywnej nauki. Daje to w sumie:

- w klasach realizujących program w zakresie podstawowym (4 godziny tygodniowo) – ok.100 godzin
- w klasach realizujących program w zakresie rozszerzonym (8 godzin tygodniowo – 4 + 4 rozszerzenia) – ok. 200 godzin.

Wynika to z rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania podpisanego 20 stycznia 2012 r., które określa minimalne liczby godzin poszczególnych przedmiotów, jakie muszą zostać zrealizowane w szkole z przeznaczeniem na właściwą podstawę programową.

Minimalny wymiar godzin języka polskiego na IV etapie edukacyjnym wynosi na poziomie podstawowym 360, zaś w zakresie rozszerzonym – dodatkowo 240. Podział godzin na poszczególne lata nauki pozostaje w gestii szkoły. W niniejszym planie przyjęto układ 4 + 4 + 4 dla zakresu podstawowego oraz dodatkowo: 2 + 2 + 4 dla zakresu rozszerzonego.

Zapisy oznaczone gwiazdką odnoszą się do nauczania w zakresie rozszerzonym. Realizacja programu (i podstawy programowej) języka polskiego w zakresie rozszerzonym oznacza realizację materiału z zakresu podstawowego oraz treści poszerzenia.

Materiał zawarty w ostatnim, powtórzeniowym rozdziale (*Do matury krok po kroku*) w planie został rozdysponowany na jednostki poświęcone określonym zagadnieniom. Nauczyciel może zdecydować inaczej i pozostawić materiał powtórzeniowy na zakończenie nauki.

Tematyka i problematyka lekcji	Liczba godzin	Lektury i inne teksty kultury (teksty podstawowe i konteksty)	Wymagania z zakresu kształcenia literacko-kulturowego i kształcenia językowego	
			Wymagania na poziom podstawowy Uczeń:	Wymagania dodatkowe na poziom ponadpodstawowy Uczeń:

1. Literatura utraconych ojczyzn				
Samotność tułaczy w poezji emigracyjnej I: 1.1), 1.3), 1.4), 2.1), 2.3) II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.4), 3.1), 3.2), 3.4), 4.1), 4.2) III: 1.1), 1.3)	2	J. Lechoń, „ <i>Bzy w Pensylwanii</i> ”, <i>To, w co tak trudno nam uwierzyć</i> ; K. Wierzyński, <i>Kufer</i>	<ul style="list-style-type: none"> – rekonstruuje wojenne i powojenne losy skamandrytów i określa sposób przedstawienia tych losów w poezji – określa poetyckie sposoby kreowania obrazów utraconych ojczyzn – analizuje poetykę czytanych wierszy, określając ich tonację uczuciową; rozpoznaje nostalgię – rozpoznaje topos wędrowca-tułacza i określa jego funkcję w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przemiany sylwetek twórczych byłych skamandrytów (Lechonia i Wierzyńskiego); syntetyzuje wiadomości o twórczości tych poetów – rozpoznaje romantyczną proveniencję toposu wędrowca-tułacza; interpretuje jej obecność w poezji emigracyjnej – interpretuje sposób funkcjonowania w czytanych wierszach tradycji literackiej (np. toposu ogrodu)
<i>Kochajmy tyle Litwy, ile jej zostało...</i> I: 1.1), 1.3), 1.4), 2.1), 2.3), 3.6); *1.1), *1.2), 3.1) II: 1.1), 1.2), 2.1), 2.4), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2),; *2.3), 3.3), *3.4) III: 1.1), 1.3)	2+ *2	<i>Dolina Issy</i> – film, reż. T. Konwicki; Cz. Miłosz * <i>O wygnaniu</i> (fragm.) PROPONOWANE KONTEKSTY Cz. Miłosz, <i>Dolina Issy</i> (fragm.)	<ul style="list-style-type: none"> – określa tematykę i problematykę filmu i pierwowzoru literackiego – charakteryzuje bohaterów i sposoby ich kreacji – określa relacje między filmem a literackim pierwowzorem; wskazuje różnice, odnosząc je do pojęcia adaptacji – wskazuje i analizuje filmowe środki służące wykreowaniu obrazu utraconej ojczyzny; rozpoznaje idealizację i mityzację – rozpoznaje klimat tajemnicy i nostalgii i określa, w jaki sposób został on uzyskany w filmie – *wskazuje główne tezy eseju Cz. Miłosza – *na podstawie eseju Miłosza i innych źródeł wiedzy analizuje relacje znaczeniowe między wyrazami: wychodźca, zbieg, emigrant 	<ul style="list-style-type: none"> – *analizuje poetykę filmu, określając funkcje zastosowanych rozwiązań – interpretuje syntetycznie zamysł reżysera, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu mitu Kresów i jego literackich korzeniach – *w czytanych tekstach Miłosza wskazuje cechy eseju – *na podstawie eseju Miłosza analizuje pojęcia straty i obcości; odnosi je do interpretacji filmu – *na podstawie eseju Miłosza interpretuje wygnanie jako obraz kondycji współczesnego człowieka; odnajduje ten motyw w innych tekstach kultury

<p>Literackie powroty do krain dzieciństwa i mit Kresów</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 3.1), 3.6); *1.1), *1.2), *3.2)</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.3), *3.1), *3.4), *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 2.1)</p>	<p>4+ *8</p>	<p>fragmenty utworów do wyboru, np.: T. Konwicki, <i>Kronika wypadków miłosnych</i>; J. Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i>; G. Grass, <i>Blaszany bębenek</i></p> <p>PROPONOWANE KONTEKSTY</p> <p>fotografie ukazujące krajobrazy kulturowe Kresów (z podręcznika);</p> <p><i>Kronika wypadków miłosnych</i> – film, reż. A. Wajda (całość lub fragmenty)</p> <p>T. Konwicki, <i>Kronika wypadków miłosnych</i> – powieść czytana w całości; * Józef Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i> – powieść czytana w całości i/lub * Günter Grass, <i>Blaszany bębenek</i> – powieść czytana w całości</p>	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje czytane fragmenty, uwzględniając ich temat, rozwiązania fabularne, cechy narracji, nastrój, przesłanie, warstwę językowo-stylistyczną – określa charakter przestrzeni wykreowanej w utworach – rozpoznaje i analizuje literackie środki służące idealizacji i mityzacji utraconych ojczyzn – przedstawia sposób portretowania ludzi, określa ich tożsamość i świat wewnętrzny oraz łączące ich więzi międzyludzkie; rozpoznaje motywy autobiograficzne – * interpretuje czytane utwory (np. Mackiewicza) jako obronę zagrożonej tożsamości; – * analizuje opis Litwy i jej mieszkańców pod kątem zastosowanych w nim środków stylistycznych – * określa granice ojczyzn bohaterów czytanych utworów (w sensie geograficznym i emocjonalnym) – * w języku czytanych utworów odnajduje elementy dialektów, zwłaszcza polszczyzny kresowej – * wskazuje regionalizmy, określa ich znaczenie i funkcje – * odnajduje romantyczne pochodzenie literackiego obrazu małej ojczyzny (np. <i>Pan Tadeusz</i> Mickiewicza) – * krótko przedstawia nurt utraconych ojczyzn we współczesnej literaturze, podaje główne tematy i nastroje, nazwiska autorów, najważniejsze tytuły (na podstawie wiadomości z podręcznika) – interpretuje powieść przeczytaną w całości: określa charakter świata przedstawionego, sposób prowadzenia narracji, kreacje bohaterów, tematykę i problematykę utworu – odczytuje metaforyczne lub paraboliczne znaczenie – interpretuje <i>Kronikę wypadków miłosnych</i> jako powieść o rozterkach egzystencjalnych dojrzewającego człowieka – interpretuje metaforyczne znaczenie „drogi donikąd” – analizuje obraz przedwojennego Gdańska w <i>Blaszonym bębenku</i>; odnajduje motywy związane z początkami faszyzmu i innych wydarzeń historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – * na podstawie czytanych fragmentów wskazuje specyficzne cechy (językowe i stylistyczne) prozy Konwickiego, Mackiewicza, Grassa – * wyjaśnia związek nurtu utraconych ojczyzn ze zmianami politycznymi po II wojnie światowej – wyjaśnia, jakie znaczenia zawiera nazwa „Kresy” i jaki obraz tych ziem ukazują czytane fragmenty (interpretuje fragmenty i dokonuje syntezy, uogólnia; dostrzega m.in. idealizację, nostalgię, perspektywę dzieciństwa, scalanie obrazu, na który składają się przyroda, ludzie, tradycja, eksponowanie rodzinnej wspólnoty, tęsknotę za utraconym rajem) – * odwołując się do poznanych utworów, przedstawia literacki obraz kresów w utworach XIX-wiecznych (dokonuje syntezy materiału) – * wymienia nazwiska najważniejszych autorów nurtu utraconych ojczyzn (na podstawie tekstów i wiadomości z podręcznika), wskazuje i krótko przedstawia ich „domowe ojczyzny” – * na konkretnych przykładach wyjaśnia, czym jest mit Kresów i określa jego źródła oraz funkcje w literaturze powojennej – w <i>Kronice wypadków miłosnych</i> odnajduje korzenie romantycznego mitu Litwy – charakteryzuje kreację bohatera <i>Drogi donikąd</i> jako alter ego autora – analizuje i interpretuje opis puszczy w <i>Drodze donikąd</i> – opisuje sposób przetworzenia wydarzeń historycznych w <i>Blaszonym bębenku</i> – określa, w jaki sposób kreacja bohatera <i>Blaszanego bębenka</i> wpływa na kształtowanie materii historycznej utworu; odczytuje symboliczny plan utworu (rytm gry na bębenku jako parabola epoki) – określa właściwości poetyki czytanych utworów; rozpoznaje konwencję (np. realistyczną, oniryczną itp.)
---	------------------	---	--	---

<p>Praca klasowa nr 1 wraz z poprawą</p> <p>I: 1.2), 2.2), 3.7) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.6), 1.7), 2.1), *1.2)</p>	<p>2+2</p>	<p>Podręcznik – rozdział o języku, s. 203–209</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia typy błędów językowych: zewnętrznojęzykowe (ortograficzne i interpunkcyjne) i i wewnętrznójęzykowe (fonetyczne, słowotwórcze, leksykalne, gramatyczne, stylistyczne) – poprawia wskazane błędy w tekście własnym i cudzym 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega wskazany błąd językowy w tekście własnym lub cudzym; określa jego źródło
<p>* Językowy obraz świata</p> <p>I: 1.1), 1.5), 2.2), 3.1), *1.2), *3.2) III. 1.1),</p>	<p>*2–3</p>	<p>* J. Bartmiński, <i>Jak biegną drogi ojczyzny</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – * wyjaśnia na wybranych przykładach, czym jest językowy obraz świata (np. pojęcie domu) – * uzasadnia, odwołując się do przykładów, że językowy obraz świata odbija się także w systemie gramatycznym języka – * analizuje związki frazeologiczne i przysłowia, a także potoczne przenośnie, pod kątem odbijanego przez nie obrazu świata – * wyjaśnia, czym jest stereotyp językowy; podaje przykłady – * wykazuje się zrozumieniem artykułu Bartmińskiego, dokonując wskazanych operacji na tekście – * odtwarza przedstawiony w artykule Bartmińskiego językowy obraz ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> – * podając przykłady, uzasadnia, że język jest zwierciadłem rzeczywistości – * wykazuje złożoność relacji między językiem a rzeczywistością – * analizuje samodzielnie zebrany materiał językowy ukazujący obraz świata we współczesnej polszczyźnie (na wybranych przykładach) – * podaje przykłady z etymologii świadczące o określonym językowym obrazie świata w przeszłości – * za pomocą grafu odtwarza przedstawiony w artykule Bartmińskiego językowy obraz ojczyzny
<p>Jak przygotować i wygłosić wypowiedź na ustnej maturze z polskiego</p> <p>I: 1.1), 1.3), 1.4), 1.5), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4) II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 1.7), 2.1)</p>	<p>2</p>	<p>A. Mickiewicz, <i>Gdy tu mój trup</i></p> <p>Wiadomości i ćwiczenia z rozdziału <i>Do matury krok po kroku</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna procedurę i kryteria oceny ustnej matury z języka polskiego – przygotowuje plan kilkuminutowej wypowiedzi na temat: Jakie znaczenie dla twórców literatury ma mała ojczyzna. Omów na przykładzie wiersza A. Mickiewicza <i>Gdy tu mój trup...</i> oraz innych znanych ci tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje i wygłasza kilkuminutową wypowiedź na temat: Jakie znaczenie dla twórców literatury ma mała ojczyzna. Omów na przykładzie wiersza A. Mickiewicza <i>Gdy tu mój trup...</i> oraz innych znanych ci tekstów literackich (symulacja egzaminu maturalnego) – analizuje i ocenia wypowiedzi kolegów

2. Literatura i egzystencja				
<p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 2.1), 2.3), 2.4)</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.2), *2.3), *2.4) *3.1), *3.4), *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.6), 1.7), 2.1)</p>	*2–3	* G. Herling-Grudziński, <i>Pietà dell'Isola</i> (fragm.)	<ul style="list-style-type: none"> – * określa świat przedstawiony, tematykę i problematykę opowiadania – * przedstawia i interpretuje świat bohatera opowiadania Herlinga-Grudzińskiego – * odnajduje w utworze motywy pokrewne egzystencjalizmowi – * dokonuje syntezy (na podstawie poznanych utworów literackich i innych dzieł sztuki z różnych epok): „Doznanie samotności, cierpienia i śmierci – jako uniwersalne doświadczenie egzystencjalne człowieka”; pisze rozprawkę lub * esej na ten temat 	<ul style="list-style-type: none"> – * porównuje sposób ukazania tragizmu egzystencji człowieka w <i>Dżumie</i> i opowiadaniu Herlinga-Grudzińskiego – * wykorzystuje w interpretacji utworu kontekst sztuki średniowiecza (motyw piety) – * na podstawie obu utworów przedstawia wykorzystanie motywu choroby jako metafory egzystencji człowieka (np. cierpiący, samotny, zamknięty w sobie – uwięziony)
<p>Lekcja Różewicza</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.7), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 3.1), 3.8)</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.2), *2.3), *2.4) *3.1), *3.2), *3.4), *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.6), 1.7), 2.1)</p>	3–4 + *2	<p>T. Różewicz, <i>W środku życia, Drewno, Spadanie...</i></p> <p>PROPONOWANE KONTEKSTY Motyw Chrystusa Ukrzyżowanego w sztuce gotyckiej; D. Bouts, <i>Piekło</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje wiersze Różewicza, przywołując utwory wcześniej poznane (np. <i>Ocalony</i>) i ich kontekst historyczny, np.: <ul style="list-style-type: none"> • określa, jakie znaczenie dla człowieka ma świadomość istnienia stałych wartości, „góry” i „dołu”, obawa przed upadkiem moralnym • wskazuje różnice znaczeniowe między „upadkiem” a „spadaniem” jako wyznaczniki obrazu człowieka różnych epok • Interpretuje <i>Drewno</i> w kontekście sztuki gotyckiej (przedstawienie męki Chrystusa) • określa właściwości języka poetyckiego Różewicza (analizuje dobór rzeczowników i znaczenia, w jakich występują, składnię, obecność środków stylistycznych, frazeologię itp.) • odnajduje utarte zwroty językowe, frazeologizmy, schematy różnych wypowiedzi; interpretuje je jako kompromitację słów i wyrażeń, które zatraciły swoje znaczenia, wyraz pustosłowania, chaosu pojęciowego i moralnego, w jakim żyje współczesny człowiek – przedstawia sytuację człowieka w świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie znanych tekstów kultury przedstawia symbolikę góry i dołu w kulturze europejskiej – przedstawia motyw „pierwszego upadku” (strącenia zbuntowanych aniołów) i jego kulturową interpretację; przywołuje zawierające go różne teksty kultury – określa, jaką funkcję w poezji Różewicza pełni milczenie – wskazuje przykłady konkretyzacji metafor, omawia ich funkcje – na podstawie czytanych wierszy oraz wiadomości z podręcznika określa, jaką ocenę kultury europejskiej zawarł poeta w swojej twórczości – * dokonuje analizy i interpretacji porównawczej wiersza <i>Drewno</i> oraz wybranego przedstawienia Chrystusa Ukrzyżowanego w sztuce gotyckiej ✓ dokonuje syntezy: „Jak literatura różnych epok ukazywała upadek człowieka i związaną z nim koncepcję kondycji ludzkiej” <p style="text-align: right;"><u>Fakultatywnie</u></p>

			<p>pozbawionym hierarchii wartości, ładu, trwałych znaczeń, kierunków dążenia, celu życia, Boga itp.</p> <p><u>Fakultatywnie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * wymienia twórców i najważniejsze dzieła polskiej szkoły filmowej; zna jej główne założenia, wie, z czego wyrasta 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje informacje na temat włoskiego neorealizmu, Nowej Fali kina francuskiego; wymienia głównych twórców i ogólne założenia
<p>Poezja wobec dylematów egzystencji</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.7), 2.1), 3.1)</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.3), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.6), 2.1)</p>	*2	<p>E. Lipska, * <i>Testament, Tu pracuję;</i></p> <p>* S. Grochowiak, <i>Płonąca żyrafa</i></p> <p>PROPONOWANE KONTEKSTY sztuka: S. Dali, <i>Płonąca żyrafa</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * czyta i interpretuje wiersze, wskazując odniesienia do filozofii egzystencjalizmu * odnajduje motywy i formy w sztuce, do których nawiązuje wiersz Grochowiaka i tytuł tomu <i>Menuet z pogrzebaczem</i> * określa, jaką funkcję pełni w wierszu Grochowiaka motywy brzydoty * opisuje kondycję ludzką w ujęciu Grochowiaka * określa, jaki obraz ludzkiego życia zawarty jest w wierszach Lipskiej (o jakim dramacie egzystencjalnym mowa) * analizuje język poetycki czytanych wierszy pod kątem słownictwa (np. powtarzające się rzeczowniki i czasowniki, paradoksy, gra słów itp.), składni, wymieszania konwencji i stylów * odczytuje i interpretuje dzieła malarskie reprezentujące nurt egzystencjalistyczny w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia termin „turpizm” (znaczenie, pochodzenie, przedstawia związaną z nim polemikę poetów) * interpretuje wiersz Grochowiaka w kontekście filozofii egzystencjalizmu * podaje ogólne informacje o autorach czytanych wierszy (na podstawie podręcznika) * na podstawie statystycznej analizy słownictwa określa tematykę i problematykę różnych nurtów poezji współczesnej (bierze pod uwagę np. wiersze z podręcznika, teksty piosenek młodzieżowych i inne grupy tekstów) * rozpoznaje motyw „śmierci Boga”, wskazuje jego filozoficzne korzenie i określa funkcje w czytanych utworach
<p>Sztuka myślenia Wisławy Szymborskiej</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.7), 2.1), 3.1)</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.3),</p>	2-3 + *2	<p>W. Szymborska, <i>Obmyślam świat, * * * [Nicość...], Utopia,</i></p> <p>PROPONOWANE KONTEKSTY S. Balbus, [<i>Poetycki warsztat Szymborskiej</i>]</p>	<ul style="list-style-type: none"> czyta i interpretuje wiersze, wskazując odniesienia do filozofii egzystencjalizmu ocenia „drugie wydanie świata” w wierszu <i>Obmyślam świat</i> wskazuje i formułuje pytania (problemy) filozoficzne obecne w wierszach Szymborskiej wyjaśnia, na czym polega zaskakujący punkt widzenia poetki i jaka z niego wynika interpretacja świata opisuje właściwości języka poetyckiego Szymborskiej (gry znaczeniami wyrazów, wykorzystanie podobieństw brzmieniowych, rozbijanie frazeologizmów, dowcip językowy itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje filozoficzny kontekst czytanych wierszy Szymborskiej (np. dialektyka jako sztuka poszukiwania prawdy, poglądy na zmienność i trwanie, istnienie i nicość itp.) odczytuje sprzeciw wobec śmierci zawarty w wierszach poetki przedstawia sposób ukazania i funkcję motywów nicości i bytu (i ich filozoficzną proveniencję) analizuje język poetycki czytanych wierszy pod kątem słownictwa (np. powtarzające się rzeczowniki i czasowniki), składni, obecności potocyzmów i poetyzmów, wymieszania konwencji i stylów * syntezuje wiadomości na temat egzystencjalistycznych nawiązań w poezji polskiej

*3.1), *3.2), *3.4), *4.1) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.6), 2.1)		* Wiadomości i ćwiczenia z rozdziału <i>Do matury krok po kroku</i> W. Szymborska, <i>Pochwała snów</i> , J. Kochanowski, <i>Do snu</i>	– w wierszach Szymborskiej rozpoznaje ironię, sarkazm, parodię; określa ich funkcje – czyta ze zrozumieniem fragment eseju Balbusa, wskazuje jego główne tezy – * dokonuje analizy i interpretacji porównawczej wierszy; pisze pracę na ten temat	
Jak osiągnąć spójność tekstu? I: 3.1), 3.2), *1.4), *2.2) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.6), 2.1), *1.2)	2–3		– pisze wypowiedź argumentacyjną (np. dotyczącą <i>Dzumu</i> Camusa) i/lub interpretację wiersza, w której celowo i świadomie stosuje różne sposoby osiągania spójności – analizuje wskazany tekst pod kątem spójności – wyjaśnia, czym jest spójność linearna tekstu i podaje warunki jej osiągania – w tekście własnym i cudzym wskazuje gramatyczne oraz leksykalne wykładniki spójności linearnej – analizuje teksty własne i cudze, oceniając ich spójność	– omawia mechanizmy odpowiadające za spójność tekstu jako całości (spójność tematu, nadawcy, odbiorcy, stylu itp.) – poprawia wskazany tekst, zwiększając jego spójność
Praca klasowa nr 2 wraz z poprawą I: 1.2), 2.2), 3.7) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.6), 1.7), 2.1), *1.2)	2+1	[Materiał z podręcznika s. 203–209]	– poprawia wskazane błędy w tekście własnym i cudzym – poprawia spójność własnego tekstu	– wyjaśnia, na czym polega wskazany błąd językowy w tekście własnym lub cudzym; określa jego źródło
3. Teatr groteski: rewolucja i absurd				
Współczesny <i>everyman</i> – człowiek „umarły za życia” I: 1.1), 1.2), 1.4), 1.7), 2.1), 2.3), 2.4), 3.1), 3.5), 3.8); *3.1), II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3),	3+ *2	T. Różewicz, <i>Kartoteka</i> (fragmenty lub całość)	– charakteryzuje bohatera <i>Kartoteki</i> , interpretuje jego bierność, brak imienia, wieku, zawodu itp. – określa, jak bohater <i>Kartoteki</i> postrzega swoje życie (zestawia ze świadomością podmiotu lirycznego wierszy Różewicza) – interpretuje postać bohatera jako współczesnego <i>everymana</i> , wyjaśnia to pojęcie – charakteryzuje i interpretuje przestrzeń sceniczną (jako obraz kondycji psychicznej i egzystencjalnej bohatera) – określa rolę chóru w <i>Kartotece</i> , porównując go do	– porównuje kreację bohatera <i>Kartoteki</i> z tradycyjną rolą bohatera dramatu – w konstrukcji bohatera rozpoznaje biografię pokolenia wojennego, wskazuje jego doświadczenia, dylematy moralne, kompleksy itp. istniejące w świadomości bohatera, wprowadza kontekst podmiotu lirycznego wierszy Różewicza – wyjaśnia, dlaczego bohater jest „umarły za życia” – *określa źródła deformacji świata przedstawionego w dramacie (istnieje on w świadomości i podświadomości bohatera) – *przedstawia sylwetkę twórczą Różewicza jako autora nowatorskich dramatów

<p>2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.2), *2.3), *2.4) *3.1), *3.2), *3.4), *4.1) III: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1)</p>			<p>chóru teatru antycznego (rozpoznaje parodię) – interpretuje tytuł dramatu – uzasadnia, iż <i>Kartoteka</i> jest dramatem otwartym <u>Fakultatywnie</u> – *wyjaśnia, czym był teatr absurdu lat 50., wymienia głównych twórców i ogólne założenia nurtu, wiąże go z egzystencjalizmem – *szerzej przedstawia sylwetkę wybranego twórcy teatru absurdu i omawia jego dramaty (np. S.Becketta, E. Ionesco)</p>	<p><u>Fakultatywnie:</u> – *określa, jaki obraz świata i relacji międzyludzkich został przedstawiony za pomocą poetyki absurdu i groteski w dramatach Becketta lub Ionesco (lub innego twórcy teatru absurdu); wygłasza prezentację na ten temat</p>
<p>Za co kochamy Mrożka... I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.5), 1.6), 1.7), 1.8), 2.1), 3.1), 3.3), *1.1), *1.2), *1.4) II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.2), *2.3), *2.4), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.6), 2.1)</p>	<p>6–8 + *4</p>	<p>S. Mroźek, <i>Tango</i> (utwór czytany w całości)</p> <p>Tadeusz Nyczek, <i>„Tango” Sławomira Mrożka – sztuka polska i uniwersalna</i></p> <p>PROPONOWANE KONTEKSTY Teatralna inscenizacja <i>Tanga</i>;</p>	<p>– charakteryzuje przestrzeń sceniczną dramatu, wygląd, zachowanie i język bohaterów, określa ukazany w ten sposób obraz świata – zestawia poglądy na kulturę przedstawicieli trzech pokoleń ukazanych w dramacie – wyjaśnia, jak ukazany jest motyw buntu pokoleniowego – określa, jaką rolę odgrywa w dramacie motyw ślubu (odnosi go do tradycji literackiej) – wyjaśnia przyczyny klęski Artura – charakteryzuje postawę i poglądy Edka, określa jego rolę w dramacie – ocenia postawy reprezentowane przez postacie sceniczne (np. Artura, Edka, Eugeniusza, Stomila i Eleonory) – odczytuje <i>Tango</i> jako: • dramat o źródłach tyranii • obraz egzystencjalnych problemów człowieka współczesnego • dramat o przemianach kulturowych – * analizuje język i styl utworu Mrożka; rozpoznaje satyrę i groteskę, określa, jakie elementy rzeczywistości komunistycznej zostały w ten sposób ośmieszone ✓ dokonuje syntezy: „Funkcjonowanie motywu tańca w literaturze różnych epok” (powtórzenie i zebranie materiału) – wskazuje główne tezy wyводу Tadeusza Nyczka; ustosunkowuje się do nich (zgadza się lub</p>	<p>– rozpoznaje w dramacie cechy tragikomedii rodzinnej – wskazuje elementy konwencji groteskowej i określa jej funkcje – * wyjaśnia termin „teatr groteski” – odnosząc go do <i>Tanga</i> – wyjaśnia, czym jest purnonsens, ilustrując go przykładami z dramatu Mrożka – * kojarzy postać Edka oraz jego relacje z innymi postaciami z wydarzeniami historycznymi ostatnich kilkudziesięciu lat – wyjaśnia, jaką funkcję w dramacie pełni motyw tanga, * odnosząc go do recepcji kulturowej tego tańca – wykorzystuje tezy i informacje z eseju Błońskiego do interpretacji postaci dramatu i reprezentowanych przez nie postaw ✓ przygotowuje samodzielną prezentację z wykorzystaniem materiałów ilustracyjnych: „Funkcjonowanie motywu tańca w literaturze różnych epok” – wykorzystuje tezy T. Nyczka do pogłębienia interpretacji <i>Tanga</i></p> <p><u>Fakultatywnie</u> – analizuje i ocenia kreację głównego bohatera – * zestawia <i>Tango</i> Mrożka z filmem <i>Zezowate szczęście</i>; porównuje sposoby uzyskania efektu absurdalności i groteski w każdym z dzieł i omawia ich funkcje</p>

		<p><i>Zezowate szczęście</i> – film reż. A. Munk</p> <p>* Wiadomości i ćwiczenia z rozdziału <i>Do matury krok po kroku</i> J. Jarzębski, <i>Słowo władzy – władza Słowa</i> (fragm.)</p>	<p>polemizuje); uzasadnia swoje sądy</p> <p><u>Fakultatywnie</u></p> <p>– interpretuje fabułę filmu <i>Zezowate szczęście</i> jako groteskowy i satyryczny obraz polskiej historii</p> <p>– charakteryzuje i interpretuje postać bohatera, wskazując źródła groteskowości jego kreacji</p> <p>– wskazuje cechy filmu jako komedii filmowej</p> <p>– przygotowuje komputerową bazę danych na temat polskiej szkoły filmowej</p> <p>– czyta tekst Jarzębskiego i określa, jaki problem podejmuje autor</p> <p>– zajmuje stanowisko wobec rozwiązania przyjętego przez autora, odwołując się do tego tekstu i innych tekstów kultury</p> <p>– * sporządza plan wypowiedzi argumentacyjnej na ww. temat</p>	<p>– * pisze wypowiedź argumentacyjną, w której odnosi się do problemu podjętego przez autora artykułu i zaproponowanego przez niego rozwiązania. W argumentacji wykorzystuje <i>Tango</i> Mrożka i inne, znane teksty kultury</p>
<p>Dramat groteskowy (synteza)</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.2), *2.3), *2.4), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.5), 1.6), 2.1)</p>	<p>1–2 + *2</p>	<p>Witkacy, <i>Szewcy</i>; T. Różewicz, <i>Kartoteka</i>; S. Mrożek, <i>Tango</i>;</p>	<p>✓ syntezuje wiadomości o dramacie europejskim – na podstawie utworów poznanych w gimnazjum i liceum</p> <p>– syntezuje wiadomości o polskim dramacie groteskowym; zestawia wiadomości o dziełach Witkacego, Gombrowicza, Różewicza i Mrożka</p> <p>– prezentuje <i>Szewców</i>, <i>Kartotekę</i> i <i>Tango</i> jako (różne) przykłady dramatów groteskowych</p> <p>– podaje główne cechy dramatu groteskowego i odnosi je do omawianych utworów</p> <p>– opracowuje wypowiedź argumentacyjną dotyczącą dramatu groteskowego; wykorzystuje wiadomości i ćwiczenia z rozdziału <i>Do matury krok po kroku</i></p> <p><u>Fakultatywnie</u></p> <p>– recenzuje obejrzany spektakl będący sceniczną realizacją dramatu groteskowego</p>	<p>– wyjaśnia, na czym polega konwencja sceniczna dramatu groteskowego i dlaczego bywa on nazywany antyteatrem</p> <p>– syntezuje wiadomości o grotesce i jej funkcji w literaturze i sztuce różnych epok;</p> <p>* przygotowuje prezentację i/lub wygłasza referat na ten temat</p>
<p>Praca klasowa nr 3 wraz z poprawą</p>	<p>2+1</p>	<p>[Materiał z podręcznika s. 203–209]</p>	<p>– poprawia wskazane błędy w tekście własnym i cudzym</p> <p>– poprawia spójność własnego tekstu</p>	<p>– wyjaśnia, na czym polega wskazany błąd językowy w tekście własnym lub cudzym; określa jego źródło</p>

<p>I: 1.2), 2.2), 3.7) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.6), 1.7), 2.1), *1.2)</p>				
<p>4. Więcej niż sztuka – Białoszewski i duch eksperymentu</p>				
<p>Białoszewski – poeta „osobny”. <i>Donosy rzeczywistości</i></p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 1.7), 1.8), 2.1), 3.1), 3.3), *1.1), *1.2) II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.2), *2.3), *2.4), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.6), 2.1)</p>	<p>3+ *1</p>	<p>M. Białoszewski, <i>Szare eminencje zachwytu, Sprawdzone sobą, Obierzyny (2),</i></p> <p>PROPONOWANE KONTEKSTY J.Jończyk, <i>Wyjście – drabina;</i> T. Kantor, <i>Panoramiczny happening morski. Koncert morski; Maszyna aneantyzacyjna;</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i interpretuje utwory Białoszewskiego – określa świat poetycki jego wierszy (przestrzeń, ludzi, przedmioty, działania będące przedmiotem namysłu i poetyckiego opisu) – odwołując się do konkretnych utworów, wyjaśnia, w jakim sensie Białoszewski jest „poetą osobnym” – wskazuje charakterystyczne środki stylistyczne i językowe – określa ich funkcje w wierszach – określa, jak język Białoszewskiego zmienia sposób widzenia rzeczywistości (odkrywanie rzeczy zwykłych, uwznioślanie codzienności, fascynacja banałem i szczegółem codzienności, metamorfozy zwykłych przedmiotów itp.) – przedstawia, jaki był stosunek Białoszewskiego do tradycji poetyckiej (wskazuje preferowanie poezji wygłaszanej) – analizując wskazane utwory, określa, na czym polegały „epifanie” (ośnienia) Białoszewskiego – przywołując konkretne utwory, wyjaśnia, dlaczego Białoszewski bywa nazywany „poetą rupieci” 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia informacje o życiu i twórczości Białoszewskiego, w tym również o jego poszukiwaniach teatralnych, Teatrze Osobnym itp. (zakres wiadomości z podręcznika) – odczytuje głośno wiersze, interpretując je głosowo (wydobywa brzmieniowe walory tekstu) – określa funkcje środków stylistycznych i językowych tworzących warstwę brzmieniową wierszy – określa, jaką rolę odgrywa zapis i kształt graficzny wiersza (segmentacja tekstu, krótkie wersy, wcięcia, odstępy itp.) – * wyjaśnia słowo „epifania” i określa, jaki efekt wywołuje odniesienie go do „ośnień” banalnymi rzeczami codziennymi – odczytuje sprawdzone sobą jako zapis artystycznego happeningu – * dokonuje analizy i interpretacji porównawczej wybranego wiersza Białoszewskiego i jednego z zamieszczonych w podręczniku dzieł sztuki ✓ dokonuje syntezy, przywołując teksty kultury poznane we wcześniejszych latach nauki: „Jak literatura i sztuka różnych epok ukazywała relacje między brzydotą i pięknem?”
<p>Białoszewski i poezja lingwistyczna</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 2.1), 3.1), 3.7), *1.1), *1.2) II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1),</p>	<p>3+ *3</p>	<p>M. Białoszewski, <i>wywód jestem ’u, namuzowywanie, Ja stróż latarnik nadaję z mrówkowca, Śmierć</i></p> <p>PROPONOWANE KONTEKSTY R. Opalka, <i>Detale;</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i interpretuje utwory Białoszewskiego – wyjaśnia, dlaczego poezję Białoszewskiego zalicza się do nurtu lingwistycznego – na podstawie czytanych wierszy wskazuje „gry z językiem” i eksperymenty Białoszewskiego prowadzące do stworzenia własnego języka poetyckiego – analizuje funkcje zapisu w czytanych wierszach i rozczłonkowania tekstu na wersy – * wskazuje zbieżność eksperymentów Białoszewskiego z kierunkami poszukiwań 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia termin „poezja lingwistyczna”, odnosząc go do Białoszewskiego i *innych poetów – analizuje specyficzne dla Białoszewskiego środki językowe (np. rozbijanie słów, zamianę kategorii gramatycznych, dopisywanie nowych końcówek, kojarzenie słów odległych znaczeniowo na podstawie podobieństwa brzmieniowego, wprowadzanie instrumentacji głoskowej, wytrącanie słów z ich naturalnego kontekstu itp.) – * wskazuje działanie artystyczne (sam proces powstawania dzieła) jako przedmiot sztuki twórców neoawangardy na Zachodzie, podaje przykłady

<p>3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 2.1)</p>		<p>J. Sławiński, <i>Białoszewski: być sobie jednym</i> (fragm.)</p> <p>Wiadomości i ćwiczenia z rozdziału <i>Do matury krok po kroku</i></p>	<p>neoawangardy zachodniej lat 60. (np. obserwowanie życia codziennego, zwykłych sytuacji, działania artystyczne, happeningi, komponowanie dzieła z odpadów, przedmiotów gotowych itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – określa, co jest nowym tworzywem sztuki w twórczości Białoszewskiego *i innych artystów (np. Opałki, Kantora i innych) – określa, w jaki sposób Białoszewski mówi o sprawach egzystencjalnych: życiu, śmierci... <ul style="list-style-type: none"> ✓ przedstawia obraz śmierci w wierszu Białoszewskiego na tle kulturowej tradycji motywu – czyta ze zrozumieniem tekst Sławińskiego, wskazuje zawarte w nim tezy; wyjaśnia użyty przez badacza termin „język literacki” – na podstawie analizy wskazanych wierszy określa, czym dla Białoszewskiego jest wiersz i pisanie poezji 	<ul style="list-style-type: none"> – * wyjaśnia termin „neoawangarda”, odnosząc go do określonych zjawisk artystycznych – * wyjaśnia, w jaki sposób twórcy neoawangardy włączali do swych utworów elementy rzeczywistości (np. muzyka konkretna Cage’a, odgłosy rzeczywistości w wierszach Białoszewskiego) – * przytacza informacje o rolach przedmiotów w teatrze Białoszewskiego (na podstawie wiadomości z podręcznika) – * wyjaśnia, czym był Teatr Osobny i w jaki sposób eksperymenty teatralne wynikały z pojmowania przez Białoszewskiego roli słowa (sztuki) ✓ dokonuje syntezy: przedstawia Białoszewskiego jako poetę na tle tradycji literackiej (różnych koncepcji poety) ✓ * na podstawie samodzielnie znalezionych materiałów opracowuje prezentację na temat nowych form sztuki neoawangardowej (happening, instalacja, performance) ✓ korzystając z podanego schematu przygotowuje wypowiedź egzaminacyjną na temat „Jakie funkcje w tekście pełnią neologizmy? Omów problem na podstawie analizy wiersza <i>namuzowywanie</i> oraz innych tekstów kultury”.
5. Poezja, która ocala				
<p>Klasycyzm i harmonia</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.5), 2.1), 2.2), *1.1), *1.2),</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.2),</p>	<p>2+ *2</p>	<p>L. Staff, <i>Problemy, Wiosna, Harmonia</i> (s. 203)</p> <p>PROPONOWANE KONTEKSTY</p> <p>Z. Kubiak, <i>Pożegnanie dzieciństwa</i> (fragm.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i interpretuje czytane wiersze Staffa – określa ich nastrój i wskazuje tworzące go środki poetyckie – analizuje budowę wersyfikacyjno-składniową utworów, formę gatunkową, słownictwo, środki stylistyczne, wskazuje ich związek z klasycznym wzorcem poezji – określa postawę poety i koncepcję poezji wyłaniając się z wierszy – w czytanych wierszach odnajduje antyczny ideał harmonii – interpretuje motywy nagości, ogrodu i wiosny, wskazując ich symbolikę i kulturowe korzenie 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia Staffa jako twórcę nurtu klasycznego i klasyka poezji polskiej – omawia metamorfozy poezji Staffa (przypomina utwory poznane wcześniej), wskazując jednocześnie trwałe cechy jego postawy poetyckiej – wyjaśnia, na czym polega – obecny w czytanych wierszach – dystans poety wobec siebie – rozpoznaje postawę klasyczną (np. Staffa) jako odpowiedź na zagrożenia współczesności – tłumaczy termin „topos”, podając przykłady, przedstawia rolę obecności toposów w poezji klasyków – wykorzystuje tezy zawarte w tekście Kubiaka do interpretacji poezji Staffa

<p>*2.3), *2.4), *3.1), *3.2), *3.3), *3.4), *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 2.1)</p>		<p>*Wiadomości i ćwiczenia z rozdziału <i>Do matury krok po kroku</i> Cz. Miłosz, <i>Wiek nowy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia terminy: klasycyzm, klasyczny, wskazując różne ich znaczenia – uzasadnia, dlaczego Staffa (a także innych poetów, np. Tuwima, Iwaszkiewicza, Herberta itp.) można zaliczyć do poetów nurtu klasycznego – czyta ze zrozumieniem fragment eseju Kubiaka, wskazuje zawarte w nim tezy, interpretuje sposób rozumienia dojrzałości – * dokonuje analizy i interpretacji porównawczej wierszy Staffa <i>Harmonia</i> i Miłosza <i>Wiek nowy</i> – * sporządza plan pracy pisemnej (interpretacji porównawczej) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ * przygotowuje prezentację na temat trwałej obecności nurtu klasycznego w kulturze europejskiej (dokonuje syntezy materiału), wykorzystuje utwory poznane na lekcjach polskiego w liceum i własne lektury oraz materiał ilustracyjny – * pisze interpretację porównawczą wierszy Staffa <i>Harmonia</i> i Miłosza <i>Wiek nowy</i>
<p>Poeta w świecie kultury i historii</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 2.1), 2.2), *1.1), *1.2)</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.3), *2.4), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 2.1)</p>	<p>4+ *2</p>	<p>Cz. Miłosz, <i>Campo di Fiori</i>, <i>Świat (poema naiwne): Wiara, Nadzieja, Miłość</i>,</p> <p>Wiadomości i ćwiczenia z rozdziału <i>Do matury krok po kroku</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i interpretuje czytane wiersze Miłosza – określa, kim jest ich podmiot liryczny i jakie są jego relacje z autorem (z tej perspektywy ocenia przedstawione w wierszach poglądy) – określa funkcję powiązania dwóch planów czasowych w <i>Campo di Fiori</i>, interpretuje sens „morałów” oraz odautorskiej refleksji o „samotności ginących” – w świetle wiersza określa wskazane przez Miłosza zadanie poety i poezji – interpretuje <i>Campo di Fiori</i> w kontekście innych utworów ukazujących dramat Holocaustu – omawia filozoficzne przesłanie wierszy z cyklu <i>Świat (poema naiwne)</i> – wskazuje, w czym poeta upatruje ocalenia wartości, ładu, człowieczeństwa – opisuje język poetycki Miłosza, wskazuje jego stałe cechy (np. posługiwanie się obrazowym przykładem, aforystyczność, stosowanie epitetów i metafor, przejrzyistość składni itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> – określa, na czym polega oszczędność formy poetyckiej w wierszach Miłosza i jaka jest jej funkcja – przedstawia relacje między „naiwną” formą wierszy z cyklu <i>Świat</i> a ich doniosłym przesłaniem filozoficznym – wskazuje i interpretuje kontekst kulturowy poematu <i>Świat (poema naiwne)</i> – * interpretuje wiersze z cyklu <i>Świat (poema naiwne)</i> jako miniaturowe traktaty filozoficzne – * dokonuje analizy i interpretacji porównawczej wierszy z cyklu <i>Świat</i> oraz znanego sobie wiersza Miłosza z okresu katastrofizmu – na przykładach czytanych wierszy wyjaśnia, na czym polega nowa technika poetycka Miłosza (równorzędność warstwy realistycznej, opisowej i symbolicznej utworu) ✓ korzystając z podanego schematu przygotowuje wypowiedź egzaminacyjną na temat „Jakie zadania stawiają sobie poeci? Rozważ problem na podstawie wiersza <i>Campo di Fiori</i> oraz innych znanych ci tekstów literackich.”
<p>I: 1.1), 1.2), 1.3),</p>	<p>2+ *4</p>	<p>Cz. Miłosz, <i>St. Ign. Witkiewicz</i>,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i interpretuje czytane wiersze Miłosza – wskazuje i interpretuje krajobrazy (przestrzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia terminy: liryka roli, monolog „persony” lirycznej; odnosi je do formy podawczej czytanych wierszy

<p>1.4), 2.1), 2.3), 2.4), *1.1), *1.2)</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.3), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 2.1)</p>		<p><i>Przedmieście, Który skrzywdziłeś, Zakłęcie</i></p> <p>*Wiadomości i ćwiczenia z rozdziału <i>Do matury krok po kroku</i> D.Siwicka, <i>Dziady część III</i> (fragm.)</p>	<p>poetycką) w różnych wierszach Miłosza, dostrzega odniesienia do kulturowego motywu „ogrodu” i „cmentarza”</p> <ul style="list-style-type: none"> – w wierszu <i>Zakłęcie</i> wskazuje „powszechnie idee” ustanowione przez rozum; wyjaśnia klasyczne pojęcie „rozumu” jako mocy tworzenia wartości i przeciwstawiania się rozpaczy – w wierszu <i>Który skrzywdziłeś</i> określa społeczny, polityczny i etyczny wymiar zbrodni tyrana oraz wskazane powinności poezji i poety – określa, jaką wartość przypisuje Miłosz słowu poetyckiemu, a jakie kompetencje – poecie – charakteryzuje budowę oraz język poetycki wierszy – * wyjaśnia pojęcie „Wielki Kod”, odnosząc je do czytanych wierszy Miłosza ✓ * syntezyzuje wiadomości o twórczości Miłosza, przedstawiając jej ewolucję „od katastrofizmu do klasycyzmu” – wyjaśnia, dlaczego po II wojnie światowej polska literatura rozwijała się na emigracji; *podaje nazwiska najważniejszych jej przedstawicieli – *analizuje tekst Siwickiej, pisze jego streszczenie logiczne – *pisze wypowiedź argumentacyjną, w której odnosi się do problemu podjętego przez autorkę artykułu i zaproponowanego przez niego rozwiązania. W argumentacji wykorzystuje wiersze Miłosza (i jego rozumienie historii) i inne, znane teksty kultury 	<ul style="list-style-type: none"> – tłumaczy na czym polega postawa ironiczna w wierszach Miłosza (na konkretnych przykładach) – w wierszu <i>St. Ign. Witkiewicz</i> dostrzega motywy apokaliptyczne i określa ich funkcję – *w wierszu <i>Przedmieście</i> rozpoznaje symbolikę pustyni i wyjaśnia jej funkcję (dostrzega nawiązanie do „ziemi jałowej” Eliota) – na podstawie czytanych oraz wcześniej poznanych wierszy określa, jakich wartości poszukuje Miłosz w tradycji kultury – przedstawia, jak Miłosz postrzega historię i jak pojmuje odpowiedzialność moralną człowieka (także na podstawie poznanych wcześniej wierszy poety; synteza materiału) ✓ interpretuje wiersz <i>Który skrzywdziłeś</i> w kontekście utworów z różnych epok ukazujących władzę tyrana (np. <i>Makbet</i>, III część <i>Dziadów</i>) – * w interpretacji wierszy Miłosza wykorzystuje pojęcie „Wielkiego Kodu”
<p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 2.1), 2.3), 2.4), *1.1), *1.2)</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1),</p>	<p>4+ *2</p>	<p>Z. Herbert, <i>Tamaryszek, Apollo i Marsjasz, Powrót prokonsula, Przesłanie Pana Cogito, Potęga smaku</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i interpretuje czytane wiersze Herberta, sytuując je w kontekstach: historycznym, biograficznym i kulturowym – identyfikuje podmiot liryczny wiersza <i>Tamaryszek</i> jako poetę, wskazuje jego nowe powinności – określa, jak Herbert postrzega zadania poety wobec ludzkich cierpień, wskazuje kontekst historyczny tych poglądów 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje informacje o życiu i twórczości Herberta, wykorzystuje fragment dziennika Tyrmanda (zakres wiadomości z podręcznika) – wyjaśnia, co to znaczy, że w wierszach Herberta klasycyzm jest znakiem postawy moralnej – interpretuje postać Pana Cogito jako obraz problemów moralnych współczesnego intelektualisty ✓ na podstawie poznanych (także wcześniej) wierszy określa, jak Herbert wykorzystuje dziedzictwo przeszłości kulturowej

<p>3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.3), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 2.1)</p>			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia określenie „poetyka kontemplacji” i odnosi je do wiersza <i>Tamaryszek</i> oraz do innych utworów Herberta (*a także innych poetów, np. Staffa) – określa funkcję kostiumu antycznego w wierszu <i>Powrót prokonsula</i>, wskazuje dawne ideały i wartości, które zostały w ten sposób przywołane, określa, jakie miejsce we współczesnym świecie przyznaje im poeta – wyjaśnia, dlaczego „smak” okazuje się kategorią etyczną (z jakimi wartościami się wiąże) – przedstawia bohatera lirycznego wiersza <i>Przesłanie Pana Cogito</i>, *wskazuje jego kartezyjski rodowód – na podstawie <i>Przesłania...</i> przedstawia poetyckie credo Herberta jako współczesnego moralisty – wyjaśnia, na czym polega heroizm moralny i tragizm Herbertowskiego Pana Cogito – na przykładzie czytanych wierszy wyjaśnia, jak Herbert nawiązuje do tradycji kultury i jak ją reinterpretuje – * na przykładzie czytanych wierszy uzasadnia, że Herbert uczynił tradycję kultury językiem poetyckiej komunikacji ✓ dokonuje syntezy: na podstawie znanych utworów i dzieł sztuki uzasadnia, że antyk i mity greckie stanowią wciąż żywe źródło kultury śródziemnomorskiej 	<p>(synteza)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokonuje syntezy: wymienia poetów XX w., których określa się mianem klasyków, wskazuje w jaki sposób nawiązywali do wzorców i ideałów klasycznych; wyjaśnia, w jaki sposób postawa klasyczna była odpowiedzią na zagrożenia współczesności – * interpretuje ukazane w czytanych wierszach relacje między estetyką a etyką – * odnajduje w czytanych wierszach (<i>Przesłanie...</i>, <i>Potęga smaku</i>) etos polskiego patrioty czasów reżimu komunistycznego – wyjaśnia określenie „poeta kultury” w odniesieniu do Herberta i innych wybranych twórców
<p>Ogród tradycji i cmentarz nowoczesności</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), *1.1), *1.2)</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3);</p>	<p>*2</p>	<p>*Adam Zagajewski <i>Lawa</i>, *Julia Hartwig, <i>Potrzeba</i>, *J.M.Rymkiewicz, <i>Jakie światło</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – * analizuje i interpretuje czytane wiersze, charakteryzuje ich budowę oraz język poetycki wiersza – dostrzega w nich obecność postawy klasycznej – * wskazuje i interpretuje nawiązania kulturowe obecne w czytanych utworach (np. spór Heraklita z Parmenidesem; motyw wykuwania posągu, rozum jako boskie światło itp.) – * w wierszu <i>Jakie światło</i> dostrzega nawiązania do idei platońskich 	<ul style="list-style-type: none"> – * podaje podstawowe informacje o autorach wierszy (A. Zagajewski, J. Hartwig, J.M. Rymkiewicz), identyfikuje ich pokoleniowo – * interpretując czytane wiersze przedstawia różne oblicza współczesnego klasycyzmu – * określa symbolikę motywów toposu i cmentarza jako ważnych toposów kultury europejskiej – przywołuje teksty kultury z różnych epok

*2.1), *2.3), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1) III: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1)				
Praca klasowa nr 4 wraz z poprawą I: 1.2), 2.2), 3.7) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.6), 1.7), 2.1), *1.2)	2+1			
6. Duch oporu i zmiany				
Życie w państwie totalitarnym – poezja przeciwko zniewoleniu umysłów i zakłamaniu języka I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.5), 1.7), 1.9), 2.1), 2.3), 2.4), 3.1), 3.3), 3.4), *1.1), *1.2), *1.5), *3.1) II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.3), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6),	5+ *3	S. Barańczak, <i>Spójrzmy prawdzie w oczy,</i> <i>Wypełnić czytelnym piśmem,</i> <i>Garden party,</i> *J. Polkowski, <i>Tak, jestem obcy</i>	– wie, że w życiu politycznym i kulturalnym PRL-u istniał nurt „świadectwa i sprzeciwu” sygnowany miesiącami politycznych przełomów; wymienia niektórych twórców mieszczących się w tym nurcie i ważne dzieła – * wykorzystując wiadomości z historii, lokalizuje najważniejsze wydarzenia literackie (tytuły, nazwiska, formacje) „historycznych” miesięcy (Czerwiec, Październik, Marzec, Grudzień, Sierpień) – wyjaśnia, jaki wpływ na język sztuki miała cenzura (język ezopowy, satyra, ironia, groteska), odnajduje te cechy w czytanych utworach – interpretuje czytane utwory, wnioskując na podstawie analizy: <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i umie rozszyfrować aluzje polityczne i historyczne zawarte w czytanych utworach • interpretuje wiersze, sytuując je w kontekście historycznym, kulturowym, filozoficznym • interpretuje wiersze poetów Nowej Fali jako próbę odkłamania języka i ukazania prawdy społecznej • w czytanych wierszach wskazuje i interpretuje środki językowe typowe dla poezji Nowej Fali (gry językowe, 	– wie, czym był tzw. drugi obieg wydawniczy – wymienia poetów Nowej Fali, przedstawia założenia ideowe i artystyczne tej formacji (na podstawie informacji z podręcznika i czytanych wierszy) – wyjaśnia termin „poezja lingwistyczna”, odwołując się do wierszy poetów Nowej Fali – na konkretnych przykładach przedstawia mechanizmy manipulacji językowej – interpretuje sens motta zaczerpniętego z Norwida w wierszu <i>Garden party</i> – rekonstruuje operacje językowe i myślowe, jakim poeta poddał stałe związki frazeologiczne (np. w wierszu <i>Spójrzmy prawdzie w oczy</i>) – analizuje sposób rozczłonkowania tekstu wiersza na wersy i określa jego funkcję – * określa, jakie środki stylistyczne służą uwzniośleniu sytuacji lirycznej w wierszu Polkowskiego; interpretuje kreację adresata utworu – wyjaśnia określenie „poezja stanu wojennego” – * na podstawie wiersza Polkowskiego określa stan świadomości pokolenia, do którego należy poeta – * porównuje obrazy stanu wojennego: w poezji Polkowskiego i innych, znanych tekstach kultury ✓ dokonuje syntezy (np. w postaci referatu, eseju, rozprawki): „Różne reakcje literatury (filmu, sztuki...) na polityczną dyktaturę: powaga, śmiech, ironia...”

2.1)	<p>PROPONOWANE KONTEKSTY J. Kwiatkowski, <i>Słowo Barańczaka</i> (fragm.</p> <p>Wiadomości i ćwiczenia z rozdziału <i>Do matury krok po kroku</i></p> <p>PROPONOWANE KONTEKSTY muzyka: J. Kaczmarski, np. <i>Mury, Zbroja</i> P. Gintrowski, <i>Raport z oblężonego miasta, Potęga smaku</i></p> <p>film: wybrany film kina moralnego niepokoju, np. <i>Ucieczka z kina „Wolność”</i>, reż. W. Marczewski</p>	<p>modyfikowanie frazeologizmów, wykorzystanie gotowych struktur językowych itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje ironię i określa jej funkcje • wyjaśnia, czym jest manipulacja językowa, podaje przykłady • w wierszach poetów Nowej Fali wskazuje demaskowanie manipulacji i zakłamania języka • * rozpoznaje aluzje historyczne i nawiązania romantyczne w wierszu Polkowskiego – określa ich funkcję • interpretuje tytuły wierszy <p>– określa, w jaki sposób w wierszach Barańczaka zostały ukazane relacje między człowiekiem a państwem</p> <p>– odczytuje główne tezy tekstu Kwiatkowskiego i odnosi je do czytanych wierszy</p> <p>– przygotowuje i wygłasza kilkuminutową wypowiedź na temat: „Jaki obraz emigranta kreują teksty kultury? Omów problem na podstawie analizy i interpretacji wiersza Stanisława Barańczaka Garden party oraz innych znanych ci tekstów kultury.”</p> <p><u>Fakultatywnie</u></p> <p>– przedstawia postać Jacka Kaczmarskiego jako barda „Solidarności” (wyjaśnia to określenie)</p> <p>– interpretuje wybrane dzieło filmowe, zwracając uwagę na specyfikę tworzywa, środki filmowe, przesłanie dzieła, kontekst polityczny i kulturowy itp.</p> <p>– * rozpoznaje paraboliczny lub alegoryczny charakter kompozycji filmu i zawarte w nim aluzje (polityczne, literackie, filmowe)</p>	<p>– dokonuje streszczenia logicznego tekstu Kwiatkowskiego</p> <p>– w piosenkach Kaczmarskiego dostrzega nawiązania romantyczne – interpretuje ich funkcje</p> <p>– * dostrzega konwencję obejrzanego filmu (np. elementy groteski, oniryczność itp.) i opisuje jego poetykę</p> <p>– * wymienia twórców zaliczanych do tzw. kina moralnego niepokoju i problemy społeczne, jakie przedstawiali w swoich filmach</p>
------	---	--	---

<p>Św. Jan Paweł II – Pielgrzym do ojczyzny</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.5), 2.1), 2.2), *1.4), *3.2)</p> <p>II: 1.2), 2.1), 3.2), 4.1), 4.2), 4.3); *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 2.1)</p>	<p>2+ *1</p>	<p>Św. Jan Paweł II, <i>Homilia wygłoszona na placu Zwycięstwa w Warszawie 2 czerwca 1979</i> (fragm.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia termin „homilia”, odnosząc je do przemówień Jana Pawła II do zebranych tysięcy wiernych – interpretuje czytane fragmenty <i>Homilii</i>, odnajdując w nich apel o przywrócenie narodowi wolności i godności – wymienia główne tezy zawarte w <i>Homilii</i> Jana Pawła II (w czytanim tekście) – określa system wartości, do którego odnosi się <i>Homilia</i> – * interpretuje myśli św. Jana Pawła II w kontekście filozoficznym – przedstawia znaczenie pielgrzymek do ojczyzny Jana Pawła II w dążeniu narodu do wolności; określa jak wpływały one na klimat społeczny w Polsce, odwołując się do czytanych fragmentów – * wskazuje charakterystyczne dla stylu Jana Pawła II środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje homilię w kontekście historycznym i politycznym (rola Kościoła w PRL-u, represjonowanie księży, postawa kardynała S. Wyszyńskiego, prymasa Polski) – w przemówieniu Jana Pawła II odnajduje motywy symboliczne; interpretuje je – na przykładzie <i>Homilii</i> Jana Pawła II omawia językowe cechy tego gatunku wypowiedzi – analizuje specyfikę retoryczną <i>Homilii</i> Jana Pawła II – * na podstawie nagrania filmowego wskazuje walory sposobu wygłaszania przez Jana Pawła II przemówień (przemawiania do wiernych)
<p>Język wartości – wartości w języku</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.5), 1.9), 2.1), 2.2), 3.1), 3.3)</p> <p>II: 4.1), 4.2), 4.3); *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 2.1), *1.1), *1.2)</p>	<p>2+ *1</p>	<p>A. Markowski, <i>Język jako wartość</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – * analizuje pojęcie wartości – wskazuje różne rodzaje wartości – uzasadnia (podając konkretne przykłady), że język nie tylko opisuje rzeczywistość, lecz także ją ocenia – podaje przykłady językowych zachowań etycznych i nieetycznych; wskazuje sytuacje świadczące o tym, że reklamy często naruszają etykę słowa – rozróżnia etykę i estetykę słowa; wyjaśnia, na czym polega jedna i druga – uzasadnia, że wulgaryzmy i wyrazy obraźliwe naruszają zarówno etykę, jak i estetykę słowa – podaje przykłady słownictwa wartościującego – wymienia nazwy wartości i antywartości – dostrzega w tekście wyrażanie wartości i *określa, jakimi środkami językowymi są one sygnalizowane (np. środkami leksykalnymi, słowotwórczymi, gramatycznymi, konstrukcjami składniowymi itp.) – przedstawia tezy zawarte w tekście Markowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest etyka słowa i jakie są jej uwarunkowania (np. w relacjach między nadawcą a odbiorcą) – podaje przykłady (znajduje w tekstach) wyrażania wartości deklarowanych i faktycznie uznawanych – wskazuje przykłady gramatycznych środków (np. końcówek fleksyjnych) wyrażających wartości – podaje przykłady wypowiedzi publicznych (ustnych lub napisanych), w których doszło do naruszenia etyki słowa – uzasadnia, dlaczego

7. Przygoda z wolnością				
<p>Człowiek ponowoczesny w poezji pokolenia „bruLionu”</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.7), 1.9), 2.1), 2.3), 2.4), 3.1), 3.3), 3.4), 3.5), *1.1), *1.2), *3.1), *3.2)</p> <p>II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.2), *2.3), *2.4), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 2.1)</p>	<p>*5</p>	<p>*M. Świetlicki, <i>Dla Jana Polkowskiego</i></p> <p>*M. Biedrzycki, <i>Akslop</i></p> <p>*J. Podsiadło, <i>Don't leave me</i></p> <p>PROPONOWANE KONTEKSTY</p> <p>*A. Warhole, <i>Dyptyk Marilyn</i></p> <p>*przykłady architektury postmodernistycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – * czyta i interpretuje wiersze poetów pokolenia „bruLionu” – * określa wpisaną w wiersze postawę wobec rzeczywistości, obowiązków społecznych i obywatelskich itp., wyjaśnia, na czym polegał ich bunt wobec obowiązujących kanonów oraz „kryzys patriotyzmu” – * rekonstruuje portret człowieka ponowoczesnego ukazany w wierszu Świetlickiego, jego stosunek do obowiązków obywatelskich, świąt narodowych itp. – * przedstawia problemy i tematy interesujące młode pokolenie twórców oraz przez nie odrzucane – * na podstawie czytanych wierszy określa, jak pokolenie „bruLionu” rozumie „bycie poeta” – * w czytanych wierszach wskazuje i interpretuje elementy prowokacji artystycznej i obyczajowej – * przedstawia dominujące funkcje języka komunikacji masowej, ilustruje je przykładami z tekstów pochodzących z prasy lub telewizji – * wyjaśnia (ogólnie) równoważne terminy: postmodernizm i ponowoczesność – * wyjaśnia wyrażenie „literatura trzeciego obiegu” – * podaje przykłady funkcjonowania kultury alternatywnej (np. „Pomarańczowa Alternatywa”, art-ziny, graffiti, sztuka komputerowa itp.) – * interpretuje <i>Dyptyk Marilyn</i> w kontekście twórczości Warhole’a – * podaje przykłady współczesnych dzieł (różnych sztuk), których autorzy świadomie odwołują się do wzorów kultury popularnej; odczytuje ich przekaz 	<ul style="list-style-type: none"> – * wyjaśnia, dlaczego do młodych poetów i pisarzy przylgnęła nazwa „barbarzyńcy” oraz jakie sensy się pod nią kryją – * wyjaśnia, czym jest „poezja niewolników”, o której mowa w wierszu Świetlickiego, *określa, o jaki rodzaj niewoli chodzi – * przedstawia i ogólnie prezentuje środowisko „bruLionu” (nonkonformizm, kontestacja literatury obywatelskiej, prowokacja artystyczna i obyczajowa, „ulubione” lektury, odrzucenie symboliki romantycznej – zwrot ku kulturze masowej itp.) – * w czytanych wierszach wskazuje wpływy języka komunikacji masowej lub języka ulicy („język brudnopisu”) – * wyjaśnia, jaką diagnozę postawił kulturze i historii Fukuyama (ogólnie, w zakresie wiadomości z podręcznika) – * przedstawia ogólny, syntetyczny obraz „człowieka ponowoczesnego”, przywołuje odpowiednie cytaty z omawianych wierszy – * podaje informacje o Z. Baumanie jako socjologu postmodernistycznym – * odwołując się do znanych tekstów kultury, charakteryzuje estetykę postmodernistyczną; wskazuje cechy postmodernistyczne w dziełach różnych sztuk – malarstwie, architekturze itd. (eklektyzm, nawiązywanie do estetyki kiczu, swobodna gra wyobraźni, zaskoczenie itp.) – * interpretuje <i>Dyptyk Marilyn</i> w kontekście charakterystycznych cech sztuki <i>pop-artu</i>
<p>Zamieszkać w mieście</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 2.1), 2.2), 2.3), 2.4), 3.5),</p>	<p>1+ *7</p>	<p>*P. Huelle, <i>Weiser Dawidek</i> (fragmenty lub całość)</p> <p>*Andrzej Stasiuk, <i>Ptaki</i> (fragm.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – * interpretuje czytana/e powieść/ci: określa charakter świata przedstawionego, sposób prowadzenia narracji, kreacje bohaterów, tematykę i problematykę utworu – odczytuje metaforyczne lub paraboliczne znaczenie – * odczytuje warstwę symboliczną utworów 	<ul style="list-style-type: none"> – * dostrzega i interpretuje warstwę mityczną czytanego utworu (wskazuje aluzje i nawiązania); interpretuje ją wiążąc z sensem dzieła – * analizuje sposób funkcjonowania w <i>Weiserze Dawidku</i> motywu czasu; wskazuje różne funkcje powrotu do przeszłości – * odnajduje w powieści Huellego motyw herofanii i wiąże go z

<p>3.6), *1.1), *2.1), *2.2) II: 1.1), 1.2), 1.3), 2.1), 2.2), 2.4), 2.5), 3.1), 3.2), 3.3), 3.4), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.2), *2.3), *2.4), *3.1), *3.2), *3.4), *4.1) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 2.1),</p>		<p>PROPONOWANE KONTEKSTY *B.Schulz, <i>Sklepy cynamonowe</i> lub inne opowiadanie</p> <p><u>Fakultatywnie</u> *Olga Tokarczuk, <i>Prawiek i inne czasy</i> powieść czytana w całości]</p> <p>Wiadomości i ćwiczenia z rozdziału <i>Do matury krok po kroku</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – * określa, jaki wpływ na ludzkie losy w czytanych utworach wywarła historia i w jaki sposób doświadcza ona bohaterów – * wskazuje problemy egzystencjalne i społeczne ukazane w czytanych dziełach – * wskazuje rozluźnienie rygorów powieści (poszukiwania kompozycyjne) – * określa, na czym polega „lokalność” każdego z czytanych fragmentów (identyfikuje ją pod względem geograficznym, kulturowym, społecznym) – * w czytanych utworach odnajduje motywy (inicjacji „małej” i „wielkiej”) oraz wtajemniczenia; interpretuje je – * charakteryzuje bohatera-narratora <i>Weisera Dawidka</i>, określa sens jego zmagania z przeszłością – * charakteryzuje Weisera Dawidka widzianego we wspomnieniach narratora; interpretuje jego odmienność – * dostrzega w powieści Huellego sakralny klimat i wskazuje jego źródła (m.in. rozpoznaje aluzje biblijne) i potrafi go powiązać z nadrzędnym sensem utworu – * dokonuje analizy i interpretacji fragmentu prozy Stasiuka; odnajdując w niej metaforę nowoczesnego świata – * wyjaśnia termin: małe narracje – * charakteryzuje język i styl czytanych utworów <p>✓ korzystając z podanego schematu przygotowuje wypowiedź egzaminacyjną na temat „Dlaczego i w jaki sposób pisarze indywidualizują język bohaterów? Rozważ, wykorzystując podany fragment powieści E. Stachury <i>Siekierzada</i> oraz innego utworu literackiego.”</p>	<p>wymową ideową dzieła</p> <p>✓ * dokonuje analizy i interpretacji porównawczej wybranego opowiadania Brunona Schulza oraz Weisera Dawidka</p> <p>✓ * sporządza bazę danych na temat twórców tzw. nowej prozy (P.Huelle, O.Tokarczuk, A.Stasiuk, S.Chwin, A.Libera) i ich wybranych dzieł; opracowuje na ten temat prezentację, którą przedstawia w klasie (synteza)</p>
<p>Symulacja ustnego egzaminu dojrzałości</p>	<p>2–3</p>	<p>Podręcznik, s. 203–209</p>	<ul style="list-style-type: none"> – poprawia wskazane błędy w tekście własnym i cudzym – poprawia spójność własnego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega wskazany błąd językowy w tekście własnym lub cudzym; określa jego źródło

I: *2.1), *2.2) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 1.7), 2.1), *1.1), *1.2)				
Język polski w internecie I: 1.3), 3.2), 3.3), 3.4), 3.8), *3.1) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.7), 2.1), *1.1), *1.2)	2+ *1		<ul style="list-style-type: none"> – podaje charakterystyczne cechy sytuacji komunikacyjnych stwarzanych przez internet – porównuje sytuację i zachowania komunikacyjne nadawcy i odbiorcy w rzeczywistości (komunikacji ustnej) i w internecie – wyjaśnia, czym jest hipertekst, podając jego charakterystyczne cechy – określa (podając konkretne przykłady), w jaki sposób internet zmienia postrzeganie rzeczywistości – wymienia formy komunikacji internetowej (blogi, fora internetowe), podając charakterystyczne cechy ich języka oraz postaci graficznej – analizuje wybrane/wskazane teksty internetowe, wskazując w nich specyficzne cechy języka i zapisu i określając ich konsekwencje – wyjaśnia, czym jest netykieta, podając jej główne zasady – analizuje i ocenia wybrane/wskazane teksty internetowe pod kątem przestrzegania netykiety – * zabiera głos na forum internetowym, wykorzystując specyficzne możliwości języka internetowego i stosując zasady netykiety 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje specyfikę sytuacji komunikacyjnych w internecie, omawiając w sposób pełny cechy aktu komunikacji (kod, komunikat, nadawca, odbiorca, kontekst) – analizuje konsekwencje komunikacyjne specyfiki graficznej postaci tekstów internetowych – wyjaśnia (na konkretnych przykładach), dlaczego język blogów, czatów i forów internetowych nazywa się językiem „zapisanym” – * ocenia zjawisko „języka pokemoniastego” ✓ * przygotowuje na podstawie samodzielnie znalezionej i przeanalizowanego materiału językowego referat (prezentację) „Cechy języka polskiego w internecie” – wygłasza go w klasie, ilustrując przykładami
8. Literatura bez granic				
Poetyka reportażu I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 2.1), 2.3), 2.4), 3.4), *1.1), *1.2),	3–4	R. Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> (fragm.)	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i interpretuje prozę Kapuścińskiego, uwzględniając znajomość poetyki reportażu – określa tematykę i problematykę czytanych fragmentów – interpretuje wymowę prozy reportażowej Kapuścińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia trzy szkoły polskiego reportażu i ich twórców – rozróżnia rodzaje reportażu – wskazuje cechy wyróżniające pisarstwo Kapuścińskiego – charakteryzuje postawę Kapuścińskiego jako reportażysty (poznanie jako poszukiwanie sensu) – na podstawie czytanych tekstów wyjaśnia, na czym polega

<p>*1.4) II: 1.1), 1.2), 2.1), 2.2), 2.5), 3.1), 3.2), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.3), *3.1), *3.3), *4.1) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 2.1),</p>			<ul style="list-style-type: none"> – określa wpisaną w tekst pozycję autora i jego punkt widzenia wobec opisywanej rzeczywistości; wskazuje przemiany, które się w nim dokonują, pod wpływem zbieranych doświadczeń – wskazuje akceptację odmienności jako istotę postawy twórczej i filozoficznej Kapuścińskiego – wyjaśnia, co stanowi warsztat Kapuścińskiego jako reportażysty – wyjaśnia, jaki jest związek między starożytnym Herodotem i reportażami Kapuścińskiego (na jakie pytania poszukują odpowiedzi i na czym polega podobieństwo ich stosunku do świata) – odwołując się do czytanych fragmentów, rozważa istotę pamięci ludzkiej i jej ponadczasową rolę 	<p>nieprzekraczalność granic kulturowych</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje warsztat twórczy Kapuścińskiego i odnosi go do czytanych fragmentów ✓ * na podstawie wiadomości z podręcznika oraz samodzielnie znalezionych informacji opracowuje portret sylwetki twórczej Kapuścińskiego jako wybitnego polskiego reportażysty; sporządza kalendarium jego życia i twórczości; wygłasza w klasie referat na ten temat, ilustrując go znalezionymi materiałami
<p>Pisarstwo inspirowane reportażem</p> <p>I: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 2.1), 2.3), 2.4), 3.4), 3.5), *1.1), *1.2), *1.4) II: 1.1), 1.2), 2.1), 2.2), 2.5), 3.1), 3.2), 4.1), 4.2), 4.3); *2.1), *2.3), *3.1), *3.3), *4.1) III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.6), 2.1),</p>	<p>*4</p>	<p>*A.Stasiuk, <i>Jadąc do Babadag</i> (fragm.) *M. Wilk, <i>Woloka</i> (fragm.), *J. Krasieński, <i>Twarz do ściany</i> (fragm.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – * dokonuje analizy i interpretacji czytanych fragmentów prozy Stasiuka i Wilka – * wskazuje w nich cechy specyficzne dla reportażu, dziennika, beletrystyki – * charakteryzuje sposób prowadzenia narracji i jego funkcje w czytanych utworach – * określa cechy reportażu poetyckiego Stasiuka i odnajduje je w czytanych fragmentach <i>Jadąc do Babadag</i> – * rekonstruuje przedstawiony w <i>Jadąc do Babadag</i> obraz naszej części Europy, śledzi rozważania filozoficzne autora – * przedstawia ukazany w książce Wilka obraz rosyjskiej prowincji po rozpadzie imperium sowieckiego – * przedstawia tematykę i problematykę reportażu historycznego Krasieńskiego; określa sytuację skazańców i opisuje mechanizm, któremu byli poddawani – * charakteryzuje bohatera książki Krasieńskiego jako alter ego autora – * wskazuje charakterystyczne cechy języka i stylu czytanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> – * na podstawie prozy Stasiuka i Wilka uzasadnia, że doświadczenie podróży staje się sensem życia – * w czytanych fragmentach <i>Jadąc do Babadag</i> odnajduje motywy zakorzenienia; określa granice ukazanej tu duchowej ojczyzny pisarza – w prozie Stasiuka rozpoznaje elementy oniryczne (opisy miejsc) i określa ich funkcje – * odtwarza przedstawioną przez Stasiuka diagnozę rzeczywistości „gorszej Europy” – * wyjaśnia tytuł książki Wilka; odnosi go do koncepcji „trzech Rosji” – * odnajduje i interpretuje dwie płaszczyzny czasowe w <i>Woloco</i> – * omawia cechy gatunkowe reportażu poetyckiego Stasiuka, prozy Wilka (połączenie reportażu z dziennikiem) oraz reportażu historycznego Krasieńskiego – * interpretuje sposób wykreowania głównego bohatera książki Krasieńskiego – * we fragmentach pamiętnika Krasieńskiego odnajduje studium psychologiczne człowieka uwięzionego
<p>Najnowsze zjawiska w języku</p>	<p>2+ *1</p>	<p>L. Łuniewska,</p>	<p>– w czytanych i słuchanych tekstach odnajduje neologizmy, które przeniknęły do polszczyzny w</p>	<p>– określa źródła i przyczyny napływu neologizmów; wskazuje obszary tematyczne, których one głównie dotyczą</p>

<p>polskim</p> <p>I: 3.1), 3.2), 3.7), 3.8), *3.1), *3.4)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.7), 2.1), *1.1), *1.2)</p>		<p><i>Buwing, czyli romans w bibliotece</i> (fragm.)</p>	<p>ostatnich latach</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje różne sposoby bogacenia języka (we współczesnej polszczyźnie) i podaje ich przykłady: neologizmy słowotwórcze, neosemantyzmy, nowe związki frazeologiczne, zapożyczenia leksykalne, *zapożyczenia wewnętrzne i zewnętrzne – wykorzystuje wiadomości ze słowotwórstwa, analizując neologizmy słowotwórcze – wyjaśnia, podając przykłady, czym są efemerydy językowe – ocenia nowe zjawiska językowe (np. nowe wyrazy), stosując właściwe kryteria – czyta ze zrozumieniem fragment artykułu Łuniewskiej i poddaje krytycznej ocenie opisane w nim zjawiska językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – * wymienia i charakteryzuje tendencje rozwojowe w języku i ich realizację w najnowszej polszczyźnie (tendencja do skrótu, do precyzji oraz do upraszczania i automatyzacji)
<p>Świadomość językowa</p> <p>I: 3.1), 3.2), 3.7), *3.1), *3.4)</p> <p>III: 1.1), 1.2), 1.3), 1.4), 1.7), 2.1), *1.1), *1.2)</p>	<p>1+ *1</p>		<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest świadomość językowa i jak się przejawia – rozróżnia normę wzorcową i użytkową języka – * wyjaśnia pojęcia kultury języka: uzus i norma – * wyjaśnia, jak można rozumieć termin „system językowy” – wyjaśnia, czym jest błąd językowy – poprawia wskazane błędy językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – określa trzy poziomy świadomości językowej – rozpoznaje rodzaje błędów językowych

<p>Powtórzenie materiału klasy IV</p>	<p>4+ *4</p>		<p>✓ prezentuje w ujęciu syntetycznym zagadnienia literackie, kulturowe i językowe omówione w klasie IV</p>	<p>✓ prezentuje w sposób pogłębiony zagadnienia literackie, kulturowe i językowe omówione w klasie IV</p>
---------------------------------------	------------------	--	---	---